

«М.Тынышбаев атындағы ALT университеті» АҚ

БЕКІТЕМІН

**ALT университетінің FK Төрағасы
М. Жармагамбетова**

**ALT университетінің
Ғылыми кеңесінің шешімі
«30» 05 2025 жыл (№10 хаттама)**

**ДОКТОРАНТУРАҒА ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Білім беру бағдарламаларының тобы: «D104 Көлік, көлік техникасы және
технологиялары»

Алматы 2025

Қабылдау емтиханы бағдарламасы «Автокөлік құралдары және өміртіршілік қауіпсіздігі» кафедрасының отырысында талқыланып, оң шешім қабылданған, «04» маусым 2025 ж., № 10 хаттама.

**«Автокөлік құралдары
және өміртіршілік қауіпсіздігі»
кафедрасының менгерушісінің м.а.**

A.E. Тойлыбаев

Қабылдау емтиханы бағдарламасы «Жылжымалы құрам» кафедрасының отырысында талқыланып, оң шешім қабылданған, «03» маусым 2025 ж., № 10 хаттама.

**«Жылжымалы құрам»
кафедрасының менгерушісінің м.а.**

T.O. Чигамбаев

Қабылдау емтиханы бағдарламасы «Көлік инженериясы» институты Кеңесінің отырысында талқыланған және ұсынылған, «23» маусым 2025 ж. № 6 хаттама.

«Көлік және құрылыш» ИК Төрағасы

Ш.А. Абдрешов

МАЗМҰНЫ

1	Білім беру бағдарламаларының тобы бойынша қабылдау емтиханының мақсаты	4
2	Білім беру бағдарламаларының тобы бойынша қабылдау емтиханын жүргізудің уақыт тәртібі (регламенті)	4
3	Бағалау түрлері мен критерийлері	4
3.1	Эссені бағалау критерийлері	4
3.2	Электрондық емтихан билетінің сұрақтарына жауаптарды бағалау критерийлері	5
3.3	Сұхбатты бағалау критерийлері	6
4	Емтихан материалдарының мазмұны	6
4.1	Тұсу емтиханына шығарылатын блоктар бойынша бөлімдердің мазмұны	7
4.2	Қабылдау емтиханына ұсынылған блоктар бойынша бөлімдердің мазмұны	7
4.3	Қабылдау емтиханына ұсынылған блоктар бойынша тараулардың мазмұны	7
4.4	Әңгімелесу сұрақтарының мазмұны	8
5	Ұсынылатын әдебиет	8
5.1	Негізгі әдебиет	8
5.2	Қосымша әдебиет	8

1. Білім беру бағдарламаларының тобы бойынша қабылдау емтиханының мақсаты

Білім беру бағдарламаларының топтары бойынша қабылдау емтиханының мақсаты докторантурасы түсушінің теориялық және практикалық дайындығын, дайындық бағыты бойынша докторантурада білім, біліктілік және дағдылардың оқу талаптарына сәйкестік деңгейін анықтау болып табылады.

Докторантурасы қабылдау емтиханы эссе жазудан және білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтиханнан тұрады.

2. Білім беру бағдарламаларының тобы бойынша қабылдау емтиханының жүргізуіндегі уақыт тәртібі (регламенті)

Қабылдау емтиханының ұзақтығы 3 сағат 30 минутты құрайды, оның барысында талапкер эссе жазады, 3 сұрақтан тұратын электронды емтихан билетіне жауап береді. Сұрақтар тізімі мен эссе тақырыбы кездесең ретпен құрастырылады. Қабылдау емтиханы бойынша максималды балл 100 балл, оның ішінде эссе – 20 балл, профильдік емтихан – 50 балл, әңгімелесу – 30 балл.

3. Бағалау түрлері мен критерийлері

3.1 Эссені бағалау критерийлері

Эссе түрлері	Сипаттама	Эссе көлемі
Мотивациялық	Өтініш берушінің зерттеу әрекетінің мотивтері туралы дәлелі (зерттеу мәлімдемесі)	Кем дегенде 250 сөздер
Ғылыми аналитикалық	Өтінім берушілер ұсынған зерттеудің өзектілігі мен әдістемесін негіздеу (зерттеу үсінисі)	
Проблемалық-тақырыптық	Пәннің білімнің өзекті аспектілері бойынша автордың ұстанымын баяндау	

Критерийлер	Дескрипторлар	Үпайлар
Тақырыпты ашу терендігі	мәселе теориялық деңгейде ашылды, ғылыми терминдер мен ұғымдарды дұрыс қолдана отырып, әртүрлі көздерден алғынған ақпарат қолданылды	4
	представлена собственная точка зрения (позиция, отношение) при раскрытии проблемы	4
Дәлелдеу, дәлелдеу базасы	дәлелдердің болуы, себеп-салдарлық байланыстарды анықтау, жекеден жалпыға, жалпыдан жекеге дейін ойлау қабілеті.	4
Композициялық тұгастықтың және презентация логикасы	Композициялық тұгастықтың болуы, эссеңің құрылымдық компоненттерінің логикалық байланысы, қорытындылар мен жалпылаудың болуы	4
Сөйлеу мәдениеті	академиялық жазудың озық деңгейін көрсету (лексика, ғылыми терминологияны білу, грамматика,	4

3.2 Электрондық емтихан билетінің сұрақтарына жауаптарды бағалау критерийлері

Білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтардың 3 блогын қамтиды, оның ішінде: 1-ші сұрақ теориялық білімнің деңгейі мен жүйелілігін айқындайды; 2-ші сұрақ функционалдық құзыреттердің қалыптасу дәрежесін айқындайды; 3-ші сұрақ жүйелік құзыреттерді айқындауға бағытталған. Ең көп ұпай саны-50.

Электрондық емтихан билеті 3 сұрақтан тұрады:

Блоктар	Сұрақтың сипаты	Балл саны
1-ші сұрақ	теориялық – теориялық білімнің деңгейі мен жүйелілігін анықтайды	10
2-ші сұрақ	тәжірибелік – функционалдық құзыреттіліктің қалыптасу дәрежесін анықтайды (пәндік салада әдістерді, технологиялар мен технологияларды қолдана білу)	20
3-ші сұрақ	зерделенетін пән саласын жүйелі түсінуді, зерттеу әдіснамасы саласындағы мамандандырылған білімді анықтайды (жүйелік құзыреттер)	20
Қорытынды		50

Электрондық емтихан билетінің сұрақтарына жауаптарды бағалау критерийлері:

Сұрақ	Бағалау критерийі	Балл саны
1-ші сұрақ	зерттелетін пәндік саланың негізгі үдерістері туралы білімдерін көрсетеді; мәселенің ашылу тереңдігі мен толықтығы	5
	талқыланған мәселе бойынша өз пікірін қысынды және дәйекті түрде білдіреді	3
	ұғымдық-санаттық аппаратты, ғылыми терминологияны менгерген	2
	Қорытынды	10
2-ші сұрақ	пәндік саладағы мәселелерді шешу үшін әдістерді, техникаларды, технологияларды қолданады	7
	құбылыстарды, оқиғаларды, процестерді дәлелдейді, салыстырады, жіктейді; тәжірибелі дағдылар негізінде қорытынды жасайды және жалпылайды	7
	әр түрлі дереккөздерден ақпаратты талдайды	6
	Қорытынды	20
3-ші сұрақ	теориялық және тәжірибелік әзірлемелерді, ғылыми тұжырымдамаларды және ғылым дамуының қазіргі заманғы үрдістерін сыни түрғыдан талдайды және бағалайды	7
	пәндік білімнің негізгі мәселелерін түсіндіруде	7

	әдіснамалық тәсілдерді синтездейді	
	процестерді, құбылыстарды, оқиғаларды талдау кезінде себеп-салдарлық байланыстарды анықтайды	6
	Қорытынды	20
	БАРЛЫҒЫ	50 балл

3.3 Сұхбатты бағалау критерийлері

№	Критерийлер	Дескрипторлар	Балдар
1.	Мотивациялық	Таңдалған ББ бойынша докторантурада оку және белгілі бір ЖОО-ға түсү үшін уәждерді дәлелдеу. Оку аяқталғаннан кейін кәсіби және жеке өсу перспективаларының көрінісі.	5
2.	Зерттеу құзыреттілігі	Белгілі бір пән саласындағы ғылыми-зерттеу қызметі үшін қажетті зерттеу дағдылары мен тәжірибелеге ие болу.	10
3.	Креативтілік	Стандартты емес ойлау, проблемаларды, ситуациялық есептерді шешудің шығармашылық және балама тәсілдері.	10
4.	Коммуникативтілік	Өз көзқарасын қысқаша, өкілдік, логикалық, дәлелді түрде жеткізе білу, жалпылау және қорытынды жасау. Тілдерді білуі.	5
Максималды балл саны			30

4. Емтихан материалдарының мазмұны

4.1 Эссе мазмұны

№	Эссе тақырыбы
1	Жұк вагондарының пайдалану сенімділігін эксперименттік сынау әдістемесі
2	Жолаушылар және жүрдек вагондардың пайдалану сенімділігін эксперименттік сынау әдістемесі
3	Темір жолдардың жылжымалы құрамының сенімділігі мен пайдалану қауіпсіздігі
4	Вагондар мен локомотивтерге техникалық қызмет көрсету және жөндегі кәсіпорындардың негізгі пайдалану көрсеткіштері
5	Теміржол көлігінде жылжымалы құрамға сервистік қызмет көрсетуді басқару
6	Алыс шет елдердің қазіргі жылжымалы құрамы
7	Құрылыш-жол және жол машиналарының пайдалану сенімділігін бағалаудағы заманауи әдістер
8	Құрылыш-жол және жол машиналарына техникалық қызмет көрсету және техникалық қызмет көрсету және жөндегі жүйесін дамыту перспективалары
9	Көлік техникасын пайдалану кезіндегі сенімділіктің негізгі түсініктері жән

	сенімділікті арттыру жолдары
10	Автоматтандыруды және жасанды интеллект жүйелерін дамытуды ескер отырып, автокөлік құралдарын дамыту перспективалары

4.2 Қабылдау емтиханына ұсынылған блоктар бойынша бөлімдердің мазмұны

Білім беру бағдарламаларының топтары бойынша докторантурасы түсү емтихандарына арналған емтихан материалдары, оның ішінде эссе тақырыптары, бейіні бойынша емтихан сұрақтары үш тілде: қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде жасалады.

«D104 - Көлік, көлік техникасы және технологиялары» білім беру бағдарламаларының топтарында көзделген циклдердің оку жоспарынан таңдалған тарауларға сәйкес келеді:

№	Пәндер атауы
1	Темір жолдардың заманауи жылжымалы құрамы
2	Автокөлік құралдарының перспективалы түрлері
3	Құрылыш-жол және жол машиналары жұмыс органдарының перспективті түрлері (СДПМ)
4	Жол мен жылжымалы құрамның өзара әрекеті
5	Құрылыш-жол машиналары мен автомобильдерді құрастыру, есептеу
6	Ғылыми зерттеулердің әдіснамасы мен әдістері

4.3 Қабылдау емтиханына ұсынылған блоктар бойынша тараулардың мазмұны

1 блок

1. Темір жолдардың заманауи жылжымалы құрамы
2. Автокөлік құралдарының перспективалы түрлері
3. Құрылыш-жол және жол машиналары жұмыс органдарының перспективті түрлері (СДПМ)
4. Жол мен жылжымалы құрамның өзара әрекеті
5. Құрылыш-жол машиналары мен автомобильдерді құрастыру, есептеу
6. Ғылыми зерттеулердің әдіснамасы мен әдістері

2 блок

1. Темір жолдардың заманауи жылжымалы құрамы
2. Автокөлік құралдарының перспективалы түрлері
3. Құрылыш-жол және жол машиналары жұмыс органдарының перспективті түрлері (СДПМ)
4. Жол мен жылжымалы құрамның өзара әрекеті
5. Құрылыш-жол машиналары мен автомобильдерді құрастыру, есептеу
6. Ғылыми зерттеулердің әдіснамасы мен әдістері

3 блок

1. Темір жолдардың заманауи жылжымалы құрамы
2. Автокөлік құралдарының перспективалы түрлері

3. Құрылыш-жол және жол машиналары жұмыс органдарының перспективті түрлері (СДПМ)
4. Жол мен жылжымалы құрамның өзара әрекеті
5. Құрылыш-жол машиналары мен автомобильдерді құрастыру, есептеу
6. Фылыми зерттеулердің әдіснамасы мен әдістері

4.4 Әнгімелесу сұрақтарының мазмұны

1. Темір жолдардың заманауи жылжымалы құрамы
2. Автокөлік құралдарының перспективалы түрлері
3. Құрылыш-жол және жол машиналары жұмыс органдарының перспективті түрлері (СДПМ)
4. Жол мен жылжымалы құрамның өзара әрекеті
5. Құрылыш-жол машиналары мен автомобильдерді құрастыру, есептеу
6. Фылыми зерттеулердің әдіснамасы мен әдістері

5. Ұсынылатын әдебиет

5.1 Негізгі әдебиет

1. Кадыров А.С. Основы научных исследований. Монография / А.С. Кадыров, И.А. Кадырова. — Караганда: Изд-во КарГТУ, 2015.
2. Методы обеспечения работоспособного технического состояния автотранспортных средств: Учебник / С.М. Мороз. — М.: МАДИ, 2015.
3. Акчурин А.Г. Основы технической эксплуатации транспортной техники: учебник / А.Г. Акчурин.- Алматы: КазАТК, 2011.
4. Солоненко В.Г. и др. Грузовые и пассажирские вагоны: Учебник для ВУЗов ж.д. транспорта. – Алматы: Эверо, 2012.
5. Куанышев Б.М, Абдуллаев С.С., Бақыт Ф.Б. Тепловоз ТЭ33А производства АО «Локомотив құрастыруаудыты»: Учебное пособие. - Алматы: КазАТК, 2015.
6. Мусаев Ж.С. Высокоскоростной подвижной состав: Учебное пособие. – Алматы: Эверо, 2012.
7. Баубеков Е.Е. Технологическое проектирование предприятий автомобильного транспорта: учебное пособие. - Алматы: КазАТК, 2020.- 193 с.
8. Таран М.В., Кульгильдинов М.С. и др. Транспорт и транспортная техника: Учебно-методическое пособие. – Алматы: КазАТК, 2014.
9. Мусаев Ж.С., Нурмамбетов С.М., Ивановцева Н.В., Бекмамбет К.М. Динамика транспортной техники: Учебник. - Алматы: КазАТК, 2014.
10. Надежность транспортной техники: учебник / Под ред. Ж.О.Кульсейтова.- Алматы: Ассоциация вузов РК, 2012.
11. Баубеков Е.Е. Техническая эксплуатация автомобилей: учебное пособие – Алматы: КазАТК, 2020.- 120 с.
12. Энергетические установки транспортной техники: справочное пособие / М.О. Мусабеков, Ф.Б. Бақыт, А.М. Өмірбек.- Алматы: КазАТК, 2018.

5.2 Қосымша әдебиет

1. Основы технической эксплуатации транспортной техники: учебник для студентов, магистрантов и докторантов / С. Ж. Кабикенов [и др.]. - Алматы : Эверо, 2018. - 311 с.
2. Основы технической эксплуатации транспортной техники/С.Ж. Кабикенов,

М.М. Кириевский, В.В.Шалаев; Карагандинский государственный технический университет. Караганда: Издательство КарГТУ, 2014. -261 с.

3. Көлік техникасын техникалық пайдалану негіздері. Оку құралы/Копенов Б.Т. – Алматы, 2011. – 110 с.

4. Көлік техникасын техникалық пайдалану негіздері. Оку құралы/Кардасинов С. – Алматы, 2013. – 96 с.

5. Мусабеков М.О. Энергетические установки транспортной техники // учебное пособие. Алматы, 2011.

6. Кончаков Е.И. Техническая диагностика судовых энергетических установок: учеб. пособие. - Владивосток: Изд - во ДВГТУ, 2007. - 112 с.

7. Мелисаров, В.М. Тепловой расчёт и тепловой баланс карбюраторного двигателя и двигателя с впрыском топлива: учебное пособие / В.М. Мелисаров, П.П. Бесpal'ko, M.A. Kamen'skaya. – Tambov : Izd-vo Tambov. gos. tehn. un-ta, 2009.

8. Мелисаров, В.М. Тепловой расчёт и тепловой баланс дизельного двигателя без наддува и с турбонаддувом. Расчёт основных деталей двигателя: учебное пособие / В.М. Мелисаров, M.A. Kamen'skaya, P.P. Bespal'ko, A.M. Kamen'skiy. – Tambov : Izd-vo FGBOU VPO «TGTU», 2011.